

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 3.6.2026
COM(2026) 224 final

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

**privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și
bugetare ale Sloveniei**

{SWD(2026) 224 final}

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Sloveniei

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului (¹), în special articolul 3 alineatul (3),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2024/1263 precizează obiectivele cadrului de guvernanță economică, care constau în promovarea unor finanțe publice solide și sustenabile, a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii și a rezilienței prin intermediul reformelor și al investițiilor, precum și în prevenirea deficitelor excesive. Regulamentul prevede obligația Consiliului și a Comisiei de a asigura o supraveghere multilaterală în contextul semestrului european, în conformitate cu obiectivele și cerințele prevăzute în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Semestrul european presupune, în special, formularea și supravegherea punerii în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări.
- (2) La 16 iulie 2025, Comisia a adoptat propunerea de regulament de instituire a Fondului european pentru coeziune economică, socială și teritorială, agricultură și zone rurale, pescuit și afaceri maritime, prosperitate și securitate pentru perioada 2028-2034 și de modificare a Regulamentului (UE) 2023/955 și a Regulamentului (UE, Euratom) 2024/2509 (²). Propunerea urmărește să sporească

¹ Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului (JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

² Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Fondului european pentru coeziune economică, socială și teritorială, agricultură și zone rurale, pescuit și afaceri maritime, prosperitate

eficacitatea finanțării din partea Uniunii prin reducerea fragmentării arhitecturii financiare și să sprijine statele membre în coordonarea politicilor lor economice, în concordanță cu articolul 175 din TFUE.

- (3) La 25 noiembrie 2025, Comisia a adoptat un aviz privind proiectul de plan bugetar pentru 2026 al Sloveniei. La aceeași dată, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă 2026, în care nu a identificat Slovenia printre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, o recomandare de recomandare a Consiliului privind capitalul uman în Uniunea Europeană și o propunere de raport comun pentru 2026 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro⁽³⁾ la 21 aprilie 2026 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă și recomandarea referitoare la capitalul uman în Uniunea Europeană la 9 martie 2026.
- (4) La 29 ianuarie 2025, Comisia a publicat Busola pentru competitivitate, un cadru strategic care urmărește să stimuleze competitivitatea la nivel mondial a Uniunii în următorii cinci ani. În acest document sunt identificate cele trei imperative de transformare în materie de inovare, decarbonizare și competitivitate, precum și securitatea ca piloni esențiali pentru o creștere economică durabilă. Semestrul european este aliniat la Busola pentru competitivitate, ceea ce asigură faptul că politicile economice ale statelor membre sunt coerente cu obiectivele strategice ale Comisiei, creând o abordare unificată a guvernancei economice care promovează creșterea durabilă, inovarea și reziliența în întreaga Uniune.
- (5) În 2026, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să se desfășoare în paralel cu etapa finală a punerii în aplicare a Mecanismului de redresare și reziliență (MRR) ⁽⁴⁾. Planurile de redresare și reziliență (PRR), împreună cu finanțarea oferită în cadrul politicii de coeziune, au avut un rol esențial în realizarea priorităților de politică ale semestrului european, deoarece planurile trebuiau să răspundă în mod eficace la toate provocările sau la o parte semnificativă a provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile recente, iar programele finanțate prin politica europeană de coeziune trebuiau să țină seama de recomandările specifice adresate fiecărei țări. Pe măsură ce MRR se apropie de sfârșitul duratei sale de viață, rămâne esențial să se asigure continuitatea reformelor și a investițiilor sprijinite și puse în aplicare în cadrul MRR, în special a celor care contribuie la abordarea provocărilor identificate în recomandările specifice fiecărei țări.
- (6) La 3 iunie 2026, Comisia a publicat raportul de țară din 2026 pentru Slovenia. În acesta, s-au evaluat progresele realizate de Slovenia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări și s-a făcut bilanțul

și securitate pentru perioada 2028-2034 și de modificare a Regulamentului (UE) 2023/955 și a Regulamentului (UE, Euratom) 2024/2509 – COM(2025) 565 final. Regulamentul propus face în prezent obiectul negocierilor cu colegiitorii.

³ JO C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>

⁴ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

implementării PNRR de către Slovenia. Pe baza analizei respective, raportul de țară a identificat cele mai presante provocări cu care se confruntă Slovenia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Slovenia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

- (7) La 21 ianuarie 2025, Consiliul a adoptat, pe baza evaluării și a recomandării Comisiei, o recomandare de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Sloveniei ⁽⁵⁾. Planul vizează perioada cuprinsă între 2025 și 2028 și prezintă o ajustare bugetară repartizată pe patru ani. Consiliul a recomandat următoarele rate maxime de creștere a cheltuielilor nete: 5,6 % în 2025, 4,4 % în 2026, 4,1 % în 2027 și 4,0 % în 2028, ceea ce corespunde ratelor maxime cumulate de creștere calculate prin raportare la anul de referință 2023 de 12,1 % în 2025, 17,0 % în 2026, 21,8 % în 2027 și 26,6 % în 2028.
- (8) Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și repercusiunile acestuia constituie o provocare existențială pentru Uniunea Europeană. Comisia a invitat statele membre să solicite activarea clauzei derogatorii naționale prevăzute în Pactul de stabilitate și de creștere într-un mod coordonat, pentru a sprijini eforturile UE de obținere a unei creșteri rapide și semnificative a cheltuielilor pentru apărare, iar această propunere a fost salută de Consiliul European reunit la 6 martie 2025. În urma solicitării Sloveniei, Consiliul a adoptat, la 8 iulie 2025, la recomandarea Comisiei, o recomandare care îi permite Sloveniei să se abată de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete recomandate⁶. Perioada în care este activată clauza derogatorie națională (2025-2028) îi permite Sloveniei să acorde din nou prioritate cheltuielilor publice sau să crească veniturile publice, astfel încât cheltuielile de apărare mai mari pe o perioadă mai îndelungată să nu pună în pericol sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu.
- (9) La 30 aprilie 2026, Slovenia și-a prezentat raportul anual pe 2026 privind progresele înregistrate ⁽⁷⁾ referitor la respectarea ratelor maxime de creștere recomandate ale cheltuielilor nete și la punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor care răspund principalelor provocări identificate în recomandările specifice fiecărei țări din cadrul semestrului european. Raportul anual privind progresele înregistrate reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Slovenia cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește implementarea planului său de redresare și reziliență în conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (10) Creșterea PIB-ului real în anul 2025 a fost de 1,1 %, iar inflația IAPC s-a menținut la 2,5 %. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2026, se estimează că PIB-ul real va crește cu 1,9 % în 2026 și cu 2,3 % în 2027, iar inflația IAPC va fi de 3,5 % în 2026 și de 2,5 % în 2027.

⁵ Recomandarea Consiliului din 21 ianuarie 2025 de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Sloveniei (JO C, C/2025/640, 10.2.2025, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/640/oj>).

⁶ Recomandarea Consiliului care permite Sloveniei să se abată de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete stabilite de Consiliu în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1263 (Activarea clauzei derogatorii naționale), JO C, C/2025/3973, 20.8.2025, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/3973/oj>).

⁷ Rapoartele anuale pe 2026 privind progresele înregistrate sunt disponibile la adresa: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en

- (11) Pe baza datelor furnizate de Eurostat ⁽⁸⁾, deficitul public al Sloveniei a crescut de la 0,9 % din PIB în 2024 la 2,5 % din PIB în 2025. Creșterea deficitului în 2025 reflectă în principal o creștere permanentă a cheltuielilor curente, un nivel record al investițiilor publice și o încetinire ciclică a veniturilor. Pe baza măsurilor de politică cunoscute până la data-limită a prezentei analize, previziunile Comisiei din primăvara anului 2026 estimează că deficitul va fi de 3,3 % din PIB în 2026 și de 3,5 % din PIB în 2027. Creșterea din 2026 reflectă în principal o creștere a cheltuielilor curente determinată de consumul intermediar al administrațiilor publice, de prestațiile sociale și de salariile din sectorul public. Creșterea deficitului în 2027 reflectă în principal expirarea transferurilor UE din granturile MRR, în condițiile unui nivel constant ridicat al investițiilor publice.
- (12) La 11 mai 2026, după data-limită a previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026, Adunarea Națională a adoptat măsuri suplimentare cu efect de creștere a deficitului în domeniul impozitului pe venitul persoanelor fizice, al contribuțiilor sociale, al impozitelor pe produse și al transferurilor sociale, care sunt estimate de Comisie ca având un cost bugetar total cuprins între 0,5 % și 1,0 % din PIB în 2026. Se preconizează că majoritatea acestor măsuri nu vor fi temporare și că vor crește deficitul în 2026 și ulterior. Ca răspuns, guvernul aflat la sfârșit de mandat pregătește o serie de măsuri de economisire. Având în vedere incertitudinea legată de dimensiunea și adoptarea lor, în această etapă, nu este luat în considerare impactul acestor măsuri mai recente.
- (13) Pe baza estimărilor Comisiei, orientarea fiscal-bugetară⁹, care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, a fost una expansionistă în 2025, de 1,6 % din PIB. Se preconizează că în 2026 aceasta va continua să fie expansionistă, de 1,3 % din PIB, și că în 2027 va fi contracționistă, de 0,7 % din PIB.
- (14) Din datele furnizate de Eurostat¹⁰ reiese că deficitul public al Sloveniei a scăzut de la 66,4 % din PIB la sfârșitul anului 2024 la 65,7 % din PIB la sfârșitul anului 2025. Scăderea ponderii datoriei în 2025 reflectă în principal o diferență între rata dobânzii și rata de creștere care are un efect de reducere a datoriei. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a prezentei analize, previziunile Comisiei din primăvara anului 2026 estimează că ponderea datoriei în PIB va scădea la 64,9 % până la sfârșitul anului 2026 și va continua să scadă până la 65,1 % până la sfârșitul anului 2027. Scăderea ponderii datoriei în 2026 reflectă în principal o diferență între rata dobânzii și rata de creștere care are un efect de reducere a datoriei și al unei ajustări stoc-flux de natură să reducă datoria.
- (15) Conform datelor Eurostat¹¹, cheltuielile publice totale pentru apărare în Slovenia s-au ridicat la 1,3 % din PIB în 2025, ceea ce corespunde unei creșteri de 0,2 puncte procentuale din PIB în comparație cu anul de referință 2021. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026, se preconizează că acestea vor fi de 1,6 % din

⁸ Euroindicatorii Eurostat, 22.4.2026.

⁹ Orientarea fiscal-bugetară este definită ca o măsură a variației anuale a poziției bugetare subiacente a administrației publice. Scopul său este de a evalua impulsul economic generat de politicile fiscal-bugetare, atât cele finanțate la nivel național, cât și cele finanțate din bugetul UE. Orientarea fiscal-bugetară este măsurată ca diferența dintre (i) creșterea potențială pe termen mediu și (ii) variația cheltuielilor primare, fără măsurile discreționare privind veniturile și incluzând cheltuielile finanțate printr-un sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii.

¹⁰ Euroindicatorii Eurostat, 22.4.2026.

¹¹ Eurostat, Cheltuielile administrațiilor publice în funcție de clasificarea funcțiilor guvernamentale (COFOG).

PIB în 2026, ceea ce corespunde unei creșteri de 0,5 puncte procentuale din PIB comparativ cu 2021.

- (16) Uniunea se confruntă în continuare cu riscuri de întreruperi ale aprovizionării cu energie și de volatilitate ridicată a prețurilor, exacerbate de tensiunile geopolitice care afectează piețele mondiale ale petrolului și gazelor. Experiența dobândită în urma crizei energetice din perioada 2022-2023 a arătat că măsurile ample și neținute implică costuri bugetare mari și sunt ineficiente din punct de vedere social și economic. De la izbucnirea războiului în Orientul Mijlociu în februarie 2026, Slovenia a adoptat măsuri de politică bugetară pentru a atenua impactul prețurilor ridicate la energie asupra gospodăriilor și companiilor ⁽¹²⁾. Printre acestea se numără o reducere nespecifică a accizelor la motorină, benzină și păcură, care se presupune că va dura până la sfârșitul anului, și o reducere nespecifică a taxei de mediu pe dioxidul de carbon pentru motorină, benzină și păcură, care urmează să expire în iunie 2026. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026, costul bugetar al acestor măsuri ar urma să fie de 0,2 % din PIB în 2026. Potrivit estimărilor Comisiei, dacă aceste măsuri vor rămâne în vigoare până la sfârșitul anului 2026, costul lor bugetar se va ridica la 0,3 % din PIB în 2026.
- (17) Pe baza calculului Comisiei, cheltuielile nete ale Sloveniei au crescut cu 8,8 % în 2025 și cu 13,2 %, cumulat, în 2024 și 2025. Creșterea cheltuielilor nete în 2025 depășește rata maximă de creștere recomandată, ceea ce corespunde unei abateri de 1,4 % din PIB în termeni anuali. Dacă se consideră 2024 și 2025 împreună, și rata cumulată de creștere a cheltuielilor nete depășește rata maximă de creștere recomandată, ceea ce corespunde unei abateri de 0,5 % din PIB în termeni cumulativi. Ținând seama de flexibilitatea în favoarea creșterii cheltuielilor pentru apărare prevăzută de clauza derogatorie națională, dacă se iau în considerare anii 2024 și 2025 împreună, abaterea cumulată a cheltuielilor nete se ridică la puțin peste 0,3 % din PIB.
- (18) Pe baza calculului Comisiei, se preconizează o creștere a cheltuielilor nete ale Sloveniei cu 7,2 % în 2026 și cu 21,3 %, cumulat, în 2024, 2025 și 2026. Creșterea preconizată a cheltuielilor nete în 2026 depășește rata maximă de creștere recomandată, ceea ce corespunde unei abateri de 1,2 % din PIB în termeni anuali. Dacă se consideră 2024, 2025 și 2026 împreună, și rata cumulată preconizată de creștere a cheltuielilor nete depășește rata maximă de creștere recomandată, corespunzând unei abateri de 1,7 % din PIB în termeni cumulativi. Ținând seama de flexibilitatea pentru creșterea cheltuielilor pentru apărare prevăzută de clauza derogatorie națională, luând în considerare anii 2024, 2025 și 2026 împreună, abaterea cumulată preconizată a cheltuielilor nete se ridică la 1,2 % din PIB.
- (19) La 3 iunie 2026, Comisia a adoptat un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din TFUE¹³. În acest raport a fost analizată situația Sloveniei în ceea ce privește criteriul deficitului, întrucât deficitul său public planificat pentru 2026 depășește valoarea de referință de 3 % din PIB. Raportul a concluzionat că Slovenia nu a respectat criteriul deficitului. În același timp, Consiliul a activat clauza derogatorie națională pentru Slovenia, iar, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026, deficitul care depășește valoarea de referință se explică pe deplin prin creșterea

¹² Acest lucru reflectă situația de la data-limită a previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026 (4 mai 2026).

¹³ Raport al Comisiei elaborat în conformitate cu articolul 126 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, 3.6.2026, COM(2026)302 final.

cheltuielilor pentru apărare începând din 2021. Cu toate acestea, deși Comisia este de părere că, în această etapă, nu se justifică deschiderea unei proceduri aplicabile deficitelor excesive pentru Slovenia, persistă o incertitudine semnificativă cu privire la perspectivele bugetare pentru 2026 (a se vedea considerentul 12). În absența unor măsuri corective suficiente care să fie luate în mod credibil și în timp util, acest lucru poate duce la deschiderea, în toamnă, a procedurii de deficit excesiv pentru Slovenia. Având în vedere acest lucru și după analizarea avizului Comitetului economic și financiar instituit în temeiul articolului 126 alineatul (4) din TFUE, în această etapă, Comisia nu a propus deschiderea unei proceduri aplicabile deficitelor excesive.

- (20) Mixul fiscal al Sloveniei se bazează în mare măsură pe impozitarea veniturilor salariale, care a reprezentat 52 % din veniturile fiscale totale în 2023. În contextul îmbătrânirii rapide a populației și al scăderii forței de muncă în vârstă de muncă, dependența puternică a Sloveniei de impozitele pe veniturile salariale prezintă un risc structural, deoarece o sarcină fiscală ridicată asupra costului forței de muncă poate descuraja crearea de locuri de muncă și poate avea un efect negativ asupra ofertei de forță de muncă și a competitivității. În prezent, Slovenia utilizează în mod limitat surse de venituri care denaturează mai puțin concurența; impozitele recurente pe proprietate generează venituri cu mult sub media UE și nu au fost prezentate reforme în acest domeniu. Slovenia nu dispune de un cadru pentru a evalua eficiența economică sau necesitatea recurenței pe scară largă a cheltuielilor fiscale care se ridicau la 5,2 % din PIB în 2023. O revizuire sistematică a acestor cheltuieli și ajustări ale impozitării proprietăților ar extinde baza de impozitare și ar genera o marjă de manevră bugetară suplimentară. Reechilibrarea mixului fiscal către surse mai favorabile creșterii și mai durabile atenuează riscurile structurale și sprijină sustenabilitatea finanțelor publice.
- (21) Creșterea eficienței cheltuielilor publice este necesară pentru a răspunde creșterii costurilor legate de îmbătrânirea populației și pentru a îmbunătăți calitatea finanțelor publice. Deși Slovenia are experiență în elaborarea de analize ale cheltuielilor, acestea nu sunt încă integrate în mod sistematic în procesul bugetar anual. Instituționalizarea analizelor periodice ale cheltuielilor în cele mai mari domenii de cheltuieli, în special protecția socială (17,1 % din PIB), asistența medicală (8 %), afacerile economice (5,7 %) și educația (5,5 %), ar facilita o realocare mai eficace a resurselor și ar spori responsabilitatea. În pofida unei creșteri a transferurilor sociale, rata persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială a crescut pentru al patrulea an consecutiv, reflectând în special o creștere a ratei riscului de sărăcie în rândul populației în vârstă, ceea ce indică faptul că sistemul nu reușește să ajungă la persoanele cele mai vulnerabile. Creșterea eficienței ar putea fi realizată printr-o mai bună direcționare a prestațiilor sociale, prin armonizarea sprijinului familial fragmentat și prin abordarea prestațiilor de concediu medical. Declinul demografic, îmbătrânirea populației și accesul inegal la servicii esențiale de calitate (asistență medicală și educație) accentuează disparitățile teritoriale, afectând în special zonele rurale. În plus, deși investițiile publice rămân ridicate, este necesară îmbunătățirea compoziției și a planificării acestora printr-o consolidarea coordonării dintre autoritățile naționale și locale în vederea asigurării viabilității bugetare și a sprijinirii potențialului de creștere.
- (22) În ceea ce privește punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune, care includ sprijin din Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), din Fondul pentru o tranziție justă (FTJ), din Fondul social european Plus (FSE+) și din Fondul de coeziune (FC), Slovenia se situează peste ritmul mediu la nivelul UE, atât în privința selectării proiectelor, cât și a plăților. Este importantă menținerea ritmului actual și

maximizarea în același timp a impactului investițiilor pe teren. Slovenia ia deja măsuri în cadrul programelor sale din cadrul politicii de coeziune pentru a stimula competitivitatea și creșterea economică. Cu toate acestea, unele domenii pot necesita o consolidare suplimentară a punerii în aplicare, între care cele legate de competențe, cercetare și inovare, adaptarea la schimbările climatice, gestionarea apei și furnizarea de servicii locale. Este esențial să se asigure implementarea rapidă și eficace a noilor investiții identificate de Slovenia în evaluarea sa la jumătatea perioadei a fondurilor politicii de coeziune, în special a investițiilor legate de cele cinci priorități prevăzute în Regulamentul privind evaluarea la jumătatea perioadei ⁽¹⁴⁾.

- (23) Slovenia se confruntă cu o serie de provocări legate de sectorul energetic, de transporturile sustenabile, de reziliența climatică și de mediu, de mediul de afaceri, de competitivitate și de deficitul de forță de muncă.
- (24) Astfel cum se prevede în Busola pentru competitivitate, toate instituțiile UE, cele naționale și cele locale trebuie să depună eforturi majore pentru a elabora norme mai simple și pentru a accelera procedurile administrative. Comisia a stabilit obiective ambițioase în materie de reducere a sarcinii administrative: cu cel puțin 25 % pentru toate întreprinderile și cel puțin 35 % în cazul IMM-urilor. De asemenea, a creat noi instrumente pentru atingerea acestor obiective, inclusiv un test sistematic de rezistență pentru legislația UE și un dialog consolidat cu părțile interesate. Pentru a se ridica la înălțimea acestei ambiții, Slovenia trebuie să ia, la rândul său, măsuri în acest sens. Deși s-au înregistrat unele progrese, se manifestă în continuare necesitatea unei cooperări și a unei coordonări mai strânse între nivelurile național, regional și local. Un procent de [67] % din întreprinderile care își desfășoară activitatea în Slovenia, complexitatea procedurilor administrative constituie o constrângere ⁽¹⁵⁾. Mediul de afaceri din Slovenia este în continuare grevat de provocări structurale, deficitul de forță de muncă și de competențe și sarcinile de reglementare și fiscale acționând ca niște constrângeri majore asupra investițiilor și a creșterii economice. Procedurile de autorizare rămân deosebit de împovărătoare, termenele pentru autorizațiile de construcție și de mediu sunt lungi, formalitățile juridice trebuie gestionate în persoană și interoperabilitatea registrelor digitale este limitată. Persistă, totodată, barierele de reglementare în calea pieței unice, care afectează în special comerțul transfrontalier cu servicii și anumite profesii reglementate, iar progresele în soluționarea acestora sunt în continuare limitate. În acest sens, extinderea domeniului de aplicare, creșterea nivelului de ambiție și a ritmului simplificării în materie de reglementare și al modernizării administrative ar putea contribui la îmbunătățirea calității, la reducerea prețurilor și ar putea sprijini creșterea pe termen lung.
- (25) Legăturile dintre sectorul public și cel privat din Slovenia în domeniul cercetării și inovării (C&I) în ceea ce privește publicațiile comune rămân ușor peste media UE, dar țara întâmpină dificultăți în a transforma cercetarea de excelență în produse de succes, în principal din cauza lipsei de continuitate a transferului de cunoștințe și a sprijinului financiar insuficient pentru activitatea de C&D. Deși cheltuielile întreprinderilor în domeniul C&D din Slovenia se situează la nivelul mediei UE, acestea au scăzut timp de trei ani la 1,5 % din PIB, în special în rândul IMM-urilor. În plus, cheltuielile publice pentru C&D ale Sloveniei continuă să se situeze sub media UE (0,64 % față de

¹⁴ Regulamentul (UE) 2025/1914 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 septembrie 2025 de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1058 și (UE) 2021/1056 în ceea ce privește măsuri specifice de abordare a provocărilor strategice în contextul evaluării intermediare.

¹⁵ „Atitudinea întreprinderilor față de corupție în UE”, Raportul Eurobarometru Flash (aprilie 2025).

0,72 % din PIB), precum și sub obiectivul național (1,25 %). Activitățile cu valoare adăugată ridicată și inovarea rămân concentrate în regiunea capitalei, în timp ce alte regiuni se confruntă cu investiții mai mici în C&D și cu rezultate mai slabe în materie de productivitate, ceea ce limitează competitivitatea și creșterea bazată pe inovare. Deși sunt în curs de desfășurare unele inițiative pozitive, inclusiv proiecte strategice de finanțare și sprijin specific pentru propuneri cu potențial ridicat, implementarea eficace a unor instrumente de investiții alternative, în special pentru start-upuri, este importantă pentru valorificarea deplină a capacității de inovare a Sloveniei și pentru realizarea deplină a potențialului acesteia. Slovenia a depus eforturi pentru a îmbunătăți guvernanta în materie de C&I prin gruparea majorității politicilor de C&I într-un singur minister, prin actualizarea Legii privind activitățile de cercetare, dezvoltare și inovare și prin crearea unor mecanisme de coordonare orizontală pentru a raționaliza inițiativele de politică, care au făcut parte din planul sloven de redresare și reziliență (PRR). Deși aceste reforme au fost puse în aplicare, impactul lor nu este încă tangibil, iar mecanismele ar putea necesita adăugarea unei componente de monitorizare pentru a urmări progresele înregistrate și posibila consolidare. În plus, nu există încă o abordare mai sistematică a transferului de cunoștințe, ceea ce poate împiedica transformarea rezultatelor cercetării academice de înaltă calitate în produse viabile din punct de vedere comercial.

- (26) Întreprinderile slovene se bazează în principal pe finanțarea bancară din cauza pieței de capital mai puțin dezvoltate a țării și a participării limitate a investitorilor instituționali naționali la finanțarea întreprinderilor inovatoare și a start-upurilor. Sectorul capitalului privat și cel al capitalului de risc sunt semnificativ mai puțin mature decât în alte țări din UE, activele ridicându-se la doar 0,04 % și, respectiv, 0,01 % din PIB în 2024, comparativ cu mediile UE de 0,46 % și, respectiv, 0,06 % din PIB. În plus, gospodăriile slovene au tendința de a păstra o mare parte din activele lor financiare în numerar și depozite, mai degrabă decât să investească în instrumente financiare bazate pe piață. Sectorul fondurilor de pensii are un nivel scăzut de active, cu doar 7,1 % din PIB în 2024, al treilea cel mai scăzut nivel din UE. Piața finanțării nebankare din Slovenia trebuie să se extindă și să se diversifice pentru a spori disponibilitatea capitalului de risc și pentru a stimula investițiile inovatoare și competitivitatea pe termen lung. Dezvoltarea finanțării prin capitaluri proprii și a capitalului de risc nu beneficiază de sprijin prin investiții de capital din partea furnizorilor de pensii, care ar putea contribui la o creștere a pensiilor suplimentare și care este important pentru creșterea start-upurilor inovatoare.
- (27) Combustibilii fosili, din care o mare parte sunt importați, continuă să reprezinte o parte semnificativă din mixul energetic al Sloveniei (58 %), contribuind astfel și la prețuri mai ridicate și mai volatile, lucru care afectează, la rândul său, competitivitatea. În plus, Slovenia a trebuit să se bazeze pe un transfer statistic pentru a-și îndeplini obiectivul național privind energia din surse regenerabile (25 %). În pofida unui anumit progres, sunt necesare mai multe eforturi în direcția accelerării introducerii surselor regenerabile de energie în toate sectoarele, inclusiv utilizarea stocării de energie și punerea în aplicare a unor măsuri de eficiență energetică. Deși măsurile de eficiență energetică, în special renovarea clădirilor, au continuat să fie puse în aplicare prin intermediul cadrului național de finanțare și al diferitelor fonduri ale UE, inclusiv MRR, Slovenia trebuie să își intensifice eforturile, în special pentru a atinge obiectivele strategiei de renovare pe termen lung în scopul reducerii a consumului de energie al clădirilor.

- (28) Procedurile administrative și de autorizare pentru instalațiile de energie din surse regenerabile la scară de rețea, inclusiv pentru instalațiile eoliene, continuă să constituie un blocaj major pentru sursele regenerabile de energie în Slovenia. Deși s-au înregistrat progrese în ceea ce privește reformarea cadrului de reglementare, procedurile de mediu și cele la nivel municipal pot dura până la câțiva ani. Slovenia nu a înregistrat nicio creștere a capacității de energie eoliană în mai mult de un deceniu, iar implementarea de noi capacități solare fotovoltaice a încetinit semnificativ în 2025 comparativ cu cei trei ani precedenți. Desemnarea unor zone de accelerare pentru instalațiile de energie din surse regenerabile, în care procedurile de autorizare și administrative sunt simplificate și scurtate în mod eficace, ar putea contribui la accelerarea semnificativă a implementării. În plus, consolidarea capacității sub formă de cursuri de formare și resurse suplimentare puse la dispoziția autorităților locale ar putea contribui atât la prelucrarea cererilor, cât și la contracararea opoziției pe plan local. În același timp, regiunile care se află într-un proces de eliminare treptată a cărbunelui se confruntă cu provocări semnificative în materie de tranziție justă sub raportul diversificării economice, al recalificării forței de muncă și al dezvoltării de infrastructuri energetice curate.
- (29) Constrângerile de rețea, în special la nivel de distribuție, au început să se atenueze, parțial datorită punerii în aplicare a investițiilor prin MRR. Cu toate acestea, susținerea integrării continue a surselor regenerabile de energie descentralizate, răspunzând în același timp cererii tot mai mari de energie electrică prin electrificare, va necesita o creștere substanțială a investițiilor în rețea, inclusiv în digitalizare.
- (30) Rata de utilizare a transportului durabil este în continuare mai mică decât în restul UE, dependența de autoturismele personale rămânând foarte ridicată. Transportul rutier rămâne sursa predominantă de emisii de gaze cu efect de seră, de poluare atmosferică și de consum de energie în sector. Aceste valori sunt peste media UE. Sunt în curs de realizare multe investiții mari în domeniul feroviar și al electromobilității în cadrul Planului de redresare și reziliență, al Mecanismului pentru interconectarea Europei și al programului politicii de coeziune. Cu toate acestea, există în continuare o nevoie pertinentă de a aborda oferta și adoptarea transportului durabil de călători și de a realiza investiții într-o infrastructură feroviară rezilientă de-a lungul coridoarelor TEN-T, inclusiv pe tronsoanele transfrontaliere și pregătirea liniilor de cale ferată de mare viteză.
- (31) Slovenia este extrem de vulnerabilă și expusă frecvent riscurilor legate de climă, în special inundațiilor, valurilor de căldură, secetelor și incendiilor forestiere, care sunt distribuite inegal între regiuni și au un impact negativ asupra economiei țării și a societății. În pofida riscurilor tot mai mari, Slovenia are în continuare una dintre cele mai scăzute rate de acoperire a asigurărilor împotriva fenomenelor meteorologice și climatice extreme din UE, ceea ce înseamnă că persistă lacune în ceea ce privește protecția financiară și indică necesitatea de a extinde utilizarea și adoptarea mecanismelor de asigurare împotriva schimbărilor climatice. În 2025, Slovenia a adoptat o nouă lege a climei, care a consolidat în mod semnificativ cadrul de guvernare privind adaptarea la schimbările climatice. Totuși, acest proces este doar la început, iar punerea în aplicare efectivă a politicilor conexe este încă întârziată la nivel național, regional și local. Punerea în aplicare a măsurilor de protecție împotriva inundațiilor este întârziată, iar soluțiile bazate pe natură nu au fost încă implementate în mod sistematic în toate sectoarele. În pofida eforturilor, persistă, de asemenea, provocări în ceea ce privește modernizarea infrastructurii de apă, refacerea ecosistemelor fragmentate de apă dulce, reducerea poluării apei și abordarea

deteriorării stării naturii și a ecosistemelor din Slovenia, care continuă să slăbească reziliența țării în materie de climă și apă.

- (32) Deficitul persistent de forță de muncă și necorelarea competențelor subminează investițiile și competitivitatea în Slovenia. Aproximativ jumătate dintre întreprinderi raportează un deficit de personal, ratele locurilor de muncă vacante depășind media UE. Schimbările demografice, condițiile de muncă, lacunele în materie de competențe și neconcordanțele exacerbează aceste deficite, în special în educație, în sectorul îngrijirii, în TIC, în construcții și în profesiile științifice și tehnice care necesită competențe în domeniile științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii (STIM). Slovenia se confruntă cu lacune semnificative în materie de competențe digitale, 63,9 % dintre întreprinderi raportând un deficit de competențe TIC, iar competențele digitale ale adulților sunt sub media UE. Acest lucru afectează în mod negativ digitalizarea întreprinderilor și prezintă un risc pentru dezvoltarea capitalului uman. În plus, cel mai recent sondaj PISA al OCDE privind competențele elevilor a evidențiat o tendință îngrijorătoare de scădere a nivelurilor competențelor de bază, iar Studiul internațional privind competențele în domeniul informatic (ICILS) a arătat un nivel scăzut de alfabetizare digitală. Deficitul emergent de competențe verzi va exercita o presiune suplimentară asupra pieței forței de muncă, preconizându-se că locurile de muncă verzi vor reprezenta 40 % din totalul locurilor de muncă vacante. Pentru a acoperi deficitul de forță de muncă, Slovenia se bazează pe lucrători străini, care reprezentau 16 % din forța de muncă a țării, procent care se preconizează că va ajunge la 26 % până în 2030. Cu toate acestea, Slovenia se confruntă cu provocări în ceea ce privește atragerea lucrătorilor cu înaltă calificare în comparație cu celelalte state membre ale UE, posibil din cauza unor factori precum nivelul veniturilor, digitalizarea scăzută și incluziunea la locul de muncă¹⁶. Procedurile administrative lente pentru migrația forței de muncă, dificultățile în ceea ce privește recunoașterea calificărilor și incluziunea socială rămân un obstacol în calea atragerii, recrutării și păstrării talentelor. În plus, pentru a se adapta la schimbările structurale din societate, va fi esențial să se alinieze în continuare sistemul de învățământ la nevoile pieței forței de muncă, să se utilizeze pe deplin forța de muncă calificată prin furnizarea de instrumente de politică pentru a sprijini tranzițiile de la un loc de muncă la altul, inclusiv pentru lucrătorii în vârstă și cu un nivel scăzut de calificare, și să se consolideze integrarea lucrătorilor migranți pe piața forței de muncă și în societate.
- (33) Deși datele mai recente din ancheta asupra forței de muncă (LFS) sugerează unele progrese între 2022 și 2024, participarea adulților la formare rămâne scăzută, cu mult sub media UE (Ancheta privind educația adulților 2022, SI: 26,5 %, UE: 39,5 %) și, de asemenea, cu mult sub obiectivul național al Sloveniei pentru 2030 care este de 60 %. Este esențial să se extindă învățarea și formarea pe tot parcursul vieții la întreaga populație adultă, inclusiv în rândul grupurilor vulnerabile. Procentul adulților sloveni care dispun cel puțin de competențe digitale de bază a scăzut și mai mult în 2025, ajungând la 46,5 % (față de 60,4 % în UE) și acest lucru încetinește tranziția digitală. Slovenia s-a angajat să elaboreze un plan de acțiune la nivel național în materie de competențe. Pregătirea acestuia se află însă într-un stadiu incipient, de aceea este încă prematur să se evalueze impactul potențial al planului.
- (34) Implicarea sistematică, substanțială și în timp util a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali, a societății civile și a altor părți interesate relevante rămâne

¹⁶

A se vedea IMAD, Raportul privind calitatea vieții – Raport de dezvoltare 2025.

esențială pentru a asigura asumarea pe scară largă a reformelor și implementarea cu succes a instrumentelor de finanțare ale Uniunii, precum și în contextul semestrului european.

- (35) Ca parte a planurilor de redresare și reziliență, reforma salarială din sectorul public din Slovenia a intrat în vigoare în ianuarie 2025, ceea ce a însemnat majorarea treptată a salariilor din sectorul public, inclusiv ale personalului medico-sanitar, ale personalului de îngrijire pe termen lung și ale profesorilor. Pe lângă reforma salarială, în octombrie 2025 a fost introdusă o nouă indemnizație de iarnă, iar salariul minim legal a fost majorat cu 16 % în ianuarie 2026. În 2024, Slovenia a introdus, de asemenea, măsuri de îmbunătățire a dotării cu personal și a condițiilor de muncă în domeniul asistenței medicale, al asistenței pe termen lung și al asistenței sociale, cum ar fi burse pentru profesiile din domeniul sănătății și al asistenței sociale, facilitarea recunoașterii calificărilor profesionale pentru profesioniștii străini din domeniul sănătății și un program-pilot de stagiu pentru asistenții medicali (2024-2026), însă majoritatea acestor măsuri nu au fost încă puse în aplicare pe deplin. În această privință, persistă deficitul de forță de muncă și de competențe, aproximativ 80 % dintre angajatorii din aceste sectoare raportând dificultăți în a găsi lucrători, ceea ce înseamnă că sunt împiedicate atât accesul, cât și furnizarea eficace a serviciilor de asistență medicală și de îngrijire pe termen lung, inclusiv în regiunile depopulate. Slovenia are deja o pondere scăzută a lucrătorilor din domeniul sănătății și al asistenței sociale în totalul ocupării forței de muncă în comparație cu media OCDE (7 % față de 9,3 %, potrivit datelor din 2021) și un număr mai mic de asistenți medicali și medici pe locuitor decât media UE. Condițiile de muncă din sectorul asistenței medicale și al îngrijirii pe termen lung sunt dificile din cauza volumului mare de muncă al personalului actual, inclusiv a programului de lucru mai lung, a muncii în schimburi și a muncii de noapte, care se adaugă la o presiune fizică și emoțională mai mare și la concedii medicale mai frecvente ⁽¹⁷⁾. În lipsa unor măsuri de politică urgente, se preconizează că situația se va înrăutăți din cauza îmbătrânirii populației, a pensionării personalului și a plecării personalului de îngrijire în străinătate sau către alte profesii. Profesia de cadru didactic se confruntă, de asemenea, cu un deficit, în mare parte din cauza prestigiului scăzut al profesiei, precum și a sarcinii administrative.
- (36) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, în 2026 Consiliul a recomandat statelor membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul PNRR-urilor lor, pentru a pune în aplicare Recomandarea din 2026 privind politica economică a zonei euro. În cazul Sloveniei, recomandarea 1 contribuie la punerea în aplicare a primei, a celei de a doua și a celei de a treia recomandări privind zona euro, recomandarea 2 contribuie la punerea în aplicare a celei de a patra recomandări privind zona euro, recomandarea 3 contribuie la punerea în aplicare a celei de a șaptea și a celei de a unsprezecea recomandări privind zona euro, recomandarea 4 contribuie la punerea în aplicare a celei de a șaptea recomandări privind zona euro, iar recomandarea 5 contribuie la punerea în aplicare a celei de a cincea recomandări privind zona euro.

¹⁷ Potrivit Institutului Sloven de Asigurări de Sănătate, pierderea medie de zile lucrătoare per angajat din cauza concediului medical în 2022 a fost de 31,2 zile. Raportul final privind promovarea profesiilor din domeniul îngrijirii pe termen lung de către Ministerul Sănătății (2024) arată că, în domeniul îngrijirii pe termen lung, 40 % din personal lucrează mai mult de 41 de ore pe săptămână, iar 10 % din acesta mai mult de 46 de ore pe săptămână.

- (37) Având în vedere rolul esențial al capitalului uman în consolidarea competitivității și a autonomiei strategice a Uniunii, în 2026 Consiliul a recomandat statelor membre să ia măsuri urgente pentru a răspunde provocărilor structurale legate de capitalul uman în domeniul competențelor și al educației, care au un impact negativ asupra competitivității. Recomandările specifice de țară adresate Sloveniei în 2026 pot contribui la punerea în aplicare a Recomandării Consiliului referitoare la capitalul uman în Uniune.

RECOMANDĂ ca, în 2026 și în 2027, Slovenia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Având în vedere abaterea semnificativă înregistrată în 2025 și preconizată pentru 2026 de către Comisie în raport cu plafonul recomandat al cheltuielilor nete, să ia măsuri pentru a controla cheltuielile nete, astfel încât să respecte ratele maxime de creștere recomandate de Consiliu la 21 ianuarie 2025, utilizând în același timp flexibilitatea prevăzută de clauza derogatorie națională pentru a spori cheltuielile pentru apărare. Să consolideze cheltuielile pentru apărare și nivelul de pregătire pentru apărare, asigurând, în același timp, eficiența cheltuielilor și adaptarea treptată a bugetului pentru a susține creșterea structurală a cheltuielilor pentru apărare. Să se asigure că măsurile luate pentru a atenua impactul creșterii prețurilor la energie sunt temporare, orientate către protejarea gospodăriilor vulnerabile sau către satisfacerea nevoilor întreprinderilor mari consumatoare de energie, că mențin stimulentele pentru economisirea energiei și că, în același timp, asigură compatibilitatea costului lor bugetar cu angajamentele asumate în contextul cadrului fiscal al UE. Să reechilibreze veniturile fiscale, orientându-le către surse mai favorabile creșterii și mai sustenabile. Să asigure eficiența cheltuielilor publice, în special prin efectuarea de analize ale cheltuielilor în domeniile cu cheltuielile cele mai mari.
2. Să asigure continuitatea reformelor și a investițiilor implementate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență. Să mențină ritmul de implementare în cadrul programelor politicii de coeziune, bazându-se, după caz, pe realocări către prioritățile strategice și pe flexibilitățile prevăzute în evaluarea la jumătatea perioadei a cadrului politicii de coeziune.
3. Să simplifice reglementarea, să îmbunătățească instrumentele de reglementare și să reducă sarcina administrativă pentru întreprinderi, inclusiv în anumite servicii și profesii reglementate, precum și să reducă barierele din calea comerțului cu servicii. Să consolideze competitivitatea prin promovarea dinamismului întreprinderilor și prin crearea de întreprinderi cu creștere puternică, îmbunătățind condițiile pentru investițiile de capital, inclusiv pentru investițiile cu capital de risc, pentru investitorii instituționali, precum și investițiile în cercetare, dezvoltare și inovare, inclusiv în afara regiunii capitalei.
4. Să accelereze introducerea surselor regenerabile de energie și a stocării energiei, inclusiv prin raționalizarea și accelerarea procedurilor administrative și de autorizare. Să consolideze infrastructura rețelei de energie electrică la nivel de distribuție și să introducă componentele rețelelor inteligente. În plus, să accelereze punerea în aplicare a măsurilor de eficiență energetică, în special în sectorul construcțiilor. Să promoveze electrificarea și digitalizarea sectorului transporturilor și să concentreze investițiile asupra transportului durabil, în special asupra rețelei feroviare TEN-T și asupra dezvoltării mobilității urbane și a transportului de călători, ținând seama de disparitățile regionale. Să consolideze în continuare reziliența la schimbările climatice și în domeniul apei prin punerea în aplicare a unor măsuri specifice de adaptare la schimbările climatice și de mediu.

5. Să abordeze deficitul de forță de muncă prin intensificarea furnizării și a dobândirii de aptitudini și competențe, inclusiv de competențe de bază în rândul elevilor, prin îmbunătățirea alinierii sistemului de educație cu nevoile pieței forței de muncă. Să accelereze procedurile de acordare a permiselor de muncă și de recunoaștere a calificărilor pentru lucrătorii străini, inclusiv pentru cei cu înaltă calificare. Să stimuleze învățarea pe tot parcursul vieții, perfecționarea și recalificarea adulților, inclusiv în ceea ce privește competențele digitale de bază. Să asigure îmbunătățirea condițiilor de muncă altele decât cele salariale, în special în sectorul asistenței medicale, în sectorul social și al îngrijirii pe termen lung și al educației.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu
Președintele*